

## DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 2. kosoperska 1856.

List 40.

**Prava pot v nebesa ni v temi skrita.**

Pogovori zastran nekterih skrivnih verskih zmot.

(Spisal P. Hieinger).

(Dalje.)

Duhoven. Z naukam od Kristusa je v tesni zvezi nauk od njegove cerkve. Kristus je začetnik noviga rodu Božjih otrok; vsi, kateri v njega verujejo, in so po svetim kerstu sprejeti med njegove služabnike, so kakor ena čeda, kakor udje enige telesa, kteriga glava je Kristus sam. Ta zbor vsih pravih Kristusovih vernikov je vidin, in ima vidniga poglavarja, Kristusoviga namestnika, rimskiga papeža; perviga je Kristus postavil svetiga Petra (Mat. 16, 18.). Vsi udje tega zbora verujejo ene nauke, in prejemajo ene zakramente, in ves zbor se imenuje sveta katoliška cerkev. Ker je cerkev v to postavljena, de grešni Adamov rod vodi v delež Božjih otrok, zatorej ne obsega samo pravičnih, temuč tudi grešnike, kakor Kristus sam uči v priliki od njive, na kateri raste lučka med pšenico. (Mat. 13, 24—30). Njeni pastirji, škofje ip. mašniki, imajo oblast učiti, svete reči opravljati in grehe odpustati, tudi vernike voditi in zapovedi dajati. Vse to spričujejo besede Jezusove do apostelnov: „Pojdite po vsem svetu, učite vse narode!“ „Kdor vas posluša, mene pošluša“. „Kakor je Oče mene poslal, jez vas pošljem. Kterim bode grehe odpustili, so jim odpušeni, kterim jih bote zadržali, so jim zadržani“. „Kar bote odvezali na zemlji, bo tudi v nebesih odvezano“. (Mat. 28, 19. Luk. 10, 16. Jan. 20, 21. Mat. 18, 18.). Krivoverci noviga časa; sploh po veliko straneh drugač mislijo od Kristusove cerkve. Pred drugim tedaj dostikrat terdijo, de prava Kristusova cerkev je nevidna, ter obsega samo opravičene in izvoljene, zlasti se je ločina prekerševavcov tega deržala, de cerkev je zbor samo svetih. Ravno tako mislijo uni skrivni, novoverci, po njih misli je Kristusova cerkev na zemlji samo iz izvoljenih, med ktere sebe štejejo, in se torej po notranjim napuhu odločujejo od drugih vernih kristjanov.

Vernik. Iz taciga napuha blezo prihaja to, de ti nečeduezi tudi duhovne katoliške cerkve, kakor slišim, zaničujejo, in za njih nauke in svarila ne marajo.

Duhoven. Prav ste opomnili; ravnaajo v tem ravno tako, kakor sploh krivoverci. Tako je Luter grajal vso katoliško duhovščino, in je posebno zoper rimskiga papeža vse hudo in ostudno gobezdal; pred Lutram pa sta Viklef in Hus zaničevala služabnike katoliške cerkve, večkrat tajila njih duhovno oblast. Tudi ti skrivni novi krivoverci mnogo nespodobniga blebetajo od cerkvenih mašnikov, zlasti lažnjivo govorijo, de pastirji katoliške cerkve ne učijo prav resnie svete vere, celo se prederzujejo preklinjeavsko žvekati, de v katoliški cerkvi satan kraljuje.

Vernik. To je pač farizejska prevzetnost! Ti novoverci morebiti mislijo, de so še le oni pravo resnico odkrili, in de je Kristus toliko sto let svojo cerkev le v zmo-

tah pustil; — preveč modri, pa so postali nespametni. Ali pa zopet menijo, de je Kristus nezvest postal svoji obljubi, in je namesti sebe in svetiga Duha le satana zapustil v svoji sveti cerkvi; v svoji slepoti in prederznosti se ne bojijo taciga bogokletstva izustiti! Pa kako je pri tih zaslepljenih s cerkveno vlado, ker slišim, de imajo tudi duhovnice?

Duhoven. Oni pravijo, de ima cerkev samo oblast, sveto pismo učiti, in de druge oblasti nima, in de tudi ne more zapoved dajati; v tem se bratijo z Lutram in Kalvinam, pa popolnoma nasprotvajo Jezusovi napravi. Iz take njih krive in slepe misli se lahko sodi, de jim, kakor protestantom, nič ni mar za vidniga poglavarja cerkve, in de tudi pri duhovnih pastirjih sploh ne išejo toliko, kolikor iše katoliški kristjan. V svoji notranji vredbi pa, kakor se kaže, posnemajo Češke brate in pa Hernbutarje; pri tistih namreč se nahajajo zraven starašinov ali škofov in drugih duhovnov tudi vodniki za vsak stan in spol posebej, tedaj tudi duhovnice za zakonsko in za nezaročeno ženstvo. Dalje med njimi ni samo vdeleževanje duhovnih dobrot, kakor sploh med kristjani zavoljo zveze svetnikov; temuč tudi posest telesnih in časnih dobrot ima biti občna med njimi, in v tem so enaki prekerševavcam in nekterim manjšim protestanskim ločinam.

Vernik. Tukaj se vidi, de imajo tisti novi krivoverci veliko enaciga s protestanti, in de tudi od manjših krivoverskih ločin pobirajo, kar se jim dozdeva. Očitno pa se tudi kaže, de zmota je zvezana z zmoto. Po krivi misli tih zapeljivcov bi bil Kristus le učenik in ne zapovednik, tedaj bi tudi cerkev le učila in ne zapovedovala; po njih napalni misli, bi bil Bog iz začetka nekatere odločil za zveličanje nekatere za pogubljenje, in tedaj bi tudi cerkev ne imela oblasti grehe odpustati, ker za izvoljene bi to ne bilo potrebno, zaverženim pa bi nič ne pomagalo.

Duhoven. Vse takošne zmote je katoliška cerkev zaverгла v sklepih Tridentinskiga zbora; zamuje jih pa še vedno v djanji, ker ne uči samo, temuč tudi zapovedi daje in grehe odpuša.

Vernik. Kako pa, sej so bile tudi v prvi cerkvi nekakošne duhovne služabnice, mende so jih imenovali diakonise, in tudi pri prvih kristjanih je bilo premoženje vse občno?

Duhoven. Diakonise so bile samo v pomoč za odrasene keršenke in v strežbo za vdove in ubožice, v cerkvi pa niso imele nikakoršne oblasti, kakor uči sv. Pavel: „Ženske naj v cerkvi molčijo, ker jim ni dano govoriti, temuč le podložnim biti, kakor tudi postava govori“. (1. Kor. 14, 34.) Še od presvete Device Marije sveti evangeli le to pripoveduje, de besede, ki jih je slišala, je ohranila in premišljevala v svojim sercu. (Luk. 2, 18, 51.). Zastran občnosti premoženja je tudi vediti pravi razložek. Le v Jeruzalemu in nekaj v Aleksandrii je bila bolj popolna občnost v posesti, de svojiga premoženja niso šteli za svoje, temuč

so ga prinašali apostelnjam za pomoč ubogim; vendar zato ni bilo nobene zaveze, in veljati tudi ni moglo po vsi cerkvi, le po samim se je občnost posesti ohranila med minihi in pušavniki, in se ohranjuje še sedanje čase v minihskih redovih. Sploh pa velja med vsimi pravimi kristjani ta misel, da se vsakteri šteje le za hišnika premoženja, katero mu je Bog dal, in da po svoji moči od tistiga podeluje ubogim; to priča tudi toliko dobrotnih naprav v katoliški cerkvi, ubožnic, sirotišnic, bolnišnic.

Vernik. Katoliški kristjani verujemo sicer, da je Kristus svetiga Duha obljubil vsem svojim vernikom, vendar da ga je s posebnostjo dal svoji cerkvi, svojim namestnikom, višjim pastirjem cerkve, da jih vodi in varuje vse zmote; apostelnjam je namreč rekel s posebnostjo: „Prejmite sv. Duha, in je v nje dihnil. (Jan. 20, 21.). Ti krivoverci pa pravijo, da ima vsakteri kristjan nebeško luč, da zamore razlagati sv. pisma.

Vernik. Od tod tedaj njih prevzetnost, da hočejo le sami vse bolj vedeti, in se cerkvi ne dajo podučiti. Pa godi se jim tudi, kakor je Jezus pripovedoval: „Kadar slepec slepega vodi, oba v jamo padeta“. (Mat. 15, 14.) (D. sl.)

### Misijonske naznanila

prečastitiga gospoda Provikarja Dr. Ignacija Knob-leher-ja do kardinala Franzoni-a, vodja v rimski propagandi.

(Dalje.)

Potem naznanilo zastran našiga perviga misijonisa prestopim k unima ob Beli reki, kjer sim se to leto šest celih mesev mudil. Od misijona pri sv. Križu in g. Možgana pišejo g. Provikar: Misijonar si je nar poprej prizadeval, se s svojimi sosedi spoznavati, da bi njih šege zvedil in se njih jezika učil. Kočico si je naredil na samotnim kraji ob voglu nekiga gojzda, pa že perve mesce tega leta so se vzdignile osmere druge kočice okrog une, ker misijonarja obdajajo gosti, katerim gostoljubnosti ni ne mogel ne hotel odreči. — Kakih trideset nesrečnih otrok, ki so bili s silo iz naroeja svojih domačih iztergani in ven iz rojstniga kraja vlečeni, je bilo že na potu, da bi se bili na tergu v Hartumu kakor malovredna živina prodajali; bili so pa kar nepredvidama po Božjim usmiljenji rešeni, ter peljani v pribežališe, ki ga jim je ravno ta Božja milost pripravila pretečeno leto. Prepoved, da ne smé nobeden kdorkoli sužnjev z Bele reke vlačiti, je bila v Hartumu oklicana. Poprej pa so že bile nekatere barke odšle na Belo reko po slonove kosti, ktere so nazaj gredé tudi sužnjev seboj peljale, in ker so se kupekazni bali, so iskali se jih iznebiti. Jest sam sim kakih 15 fantičev in dekličev vzel z bark, ki so nas nazaj gredé srečevale; enako število jih je bilo k sv. Križu zročenih. Ker so bili skorej vsi ti sirotki iz eniga rodú 4 ali 5 dni hodá od tega misijonisa proti večeru, so se med seboj spoznali, ko so bili rešeni, in so bili veseli brez strahú, da bi jih še kdo za sužnje pograbil. Ti ubogi dečki in deklice, v starosti od 5. do 15. leta, se učijo zdaj poglavitnih resnic svete vere, in opravljajo še verhtega, kolikor je moč, hišne dela, pasejo in varujejo živali, in druge reči opravljajo, kolikor po svoji starosti premorejo. Ostali bodo v sedanjim pribežališu, dokler se dobra prilika ne najde, jih v njih domačijo odpraviti, kamor bodo zanesljivo tudi zanesli predrago sêtev sv. vere svojim staršem, in tudi ti jo bodo sprejeli, ko bodo slišali, da z njeno pomočjo so jim njih otroci povernjeni, ki so mislili, da so že davno ali umerli, ali pa da so ubožci po daljnih deželah raztreseni, od katerih prebivavcov ne mislijo družiga, kakor da so človekožerci. Tukaj v tem našim novim misijonisu pri sv. Križu se bo v prihodnje odgurnilo široko polje velikiga djanja, ker tukaj bo osrdek, iz kteriga se bodo nadaljne misijonisa napravljale — ne le samo med Kiki, am-

pak proti zahodu med obilnimi rodovi Fral-ov, Gok-ov, Fur-ov in družih narodov v veči daljavi. Ob enim bo sv. Križ tudi dobrotno pribežališe za vse tiste misijonarje, kateri bodo po vodi do ondot prišli in se bodo na svojim potu želeli nekoliko oddahniti. Zapustim pa za zdaj sv. Križ z vsimi ondotnimi pridobljenci, ter se podam k našimu tretjemu misijonisu, ki sim ga bil mogel lansko leto brez pastirja zapustiti, vendar pa sim ga zapustil pod posebnim varstvom Božjim in presvete Marije Device, kateri je že od dveh let sem posvečeno. (D. sl.)

### Ogled po Slovenskim.

*Iz Ljubljane.* Ljubljansko škofijstvo priporočuje naslednje reči: V Duyle-tovi tiskarni v Solnigradu: Auszug aus dem Pontificale Romanum — die feierliche Kirchen-Grundsteinlegung und Kirchen- und Altarconsekration umfassend. Velja nevezano 50 kr. — Sammlung kathol. geistlicher Lieder für die reifere Jugend, Wien 1855 von L. Sommer 4 Bände. — Methodik des Zifferrechnens in angemessener Verbindung mit Kopfrechnen; für Lehrer und Lehramtskandidaten; cena 21 kr. — Eusebia oder die Weihe des Gebetes, von Dr. Jos. Schneider. Dohodki so namenjeni za Terzaško mladensko semenišče, kakor je Danica že naznanila. Cena 2 gold. 30 kr.

*Smelednik.* V Smeledniku je bila 4. kimovca ob treh popoldan očitna preskušnja šolskih otrok, katero je imel mlad učenik, v iderski učeniski šoli izurjen, še le pervo leto v službi, v pričo visokočastitiga Gospoda tehanta iz Kranja, več sosednjih Gospodov, in dveh učencikov. Gotovo gorak dan za mladiga učitelja pervoletnika! Po navadni šolski molitvi so gospod kaplan, Ignac Tavcar, prav redovno in umevno keršanski nauk izpraševali, in učenci in učenke so tako dobro odgovarjali, da smo se prepričali, kako so otroci v vsih poglavitnih razdelkih obilno podučeni. Pride branje na versto. Radovedni smo pazili na obnašanje mladiga učitelja. Neprestrašeno in razumno začne izpraševati otroko od potrebnosti in prida branja, in kako naj vsak bere, na ktere znamenja je gledati, kdaj glas povzdigniti, ali ponižati. Vsak učenec je prav glasno bral in zapopadek braniga oddelka povedal, gospod učenik pa je vse to prav pristojno na zadržanje otrok obračal. Tako je bilo branje prav mično. Na to so otroci številili iz glave in s številkami na tablo. Kaj mično in temelito in po razumu otrok, v pristojnih in umevnih zgledih iz domačiga življenja je mladi učitelj štetje in številbe izpraševal, otroci pa so dobro odgovarjali in zapopadli vse, česar so se učili. Prav mično je bilo slišati, kako je vsak učenec vprašanje ponovil, potem pa odgovoril. Zdaj gospod tehant dajo na tablo po slovensko zapisati pripraven rek, kteriga je učenec dobro zapisal in umevno prebral. Pri tej priložnosti mladi učitelj poprime besedo in zopet izprašuje od prave pisave ali pravopisa in potem od pismarije, od različnih pisem, od pravil, po kterih je treba različne pisma pisati, vse prav mično, in otroci vse lepo odgovarjajo; dva otroka nam tudi dvojce pisemce v zgled iz glave prav priljudno povesta. Ob kratkim reči, izpraševanje in odgovori so bili pri tej preskušnji kaj mični, da so pazljivost poslušavcov vedno spodbudovali. Ta poskušnja je pričala, koliko se je mladi učitelj skoz leto trudil, šolske otroke v vsih tvariinah tako dobro podučiti, kakor je sam navdušen za kristjansko izrejo otrok, ker ni samo glave, pameti bistril, ampak tudi zraven tega čedno serca zboljševal. Tako podučevanje je pravo. Tudi pisanje otrok je bilo veči del prav čedno. Naj gospod učitelj na tej poti napreduje in zanesljivo bo nar boljšim učenikam sčasama pristet. Ker je tudi v cerkveni glasbi dobro izurjen, ga bojo povsod čislali. Le tacih učiteljev naj nam iderska učeniska šola na deželo pošilja, in bomo zadovoljni! — Poslednjič učenec priteče, se pred klopi vstopi, glasno in ginjaivo lep nagovorček pred nami zglasuje: Na to častiti gos-

pod fajmošter iz zlatih bukev pridne učence in učenke beró, visokočastiti Gospod tehant pa jim lepe bukvice in podobice delé; učencu pa, ki je nagovorček povedal, tudi denarja iz svojiga žepa podarijo, in vse pohvalijo: učence, učenke in učenika. Z molitevjo in prijetnimi pesmicami se je pre-kušnja dokončala. Veseli gremo iz šolske izbe, ktera pa, škoda! de je zlo premajhna. (Govorček kje drujkrat, ako bo moč. Vr.)

Burja.

**Iz Štajarskiga**, 18. kim. J. V. — 28. t. m. bodo Milostljivi škof podružno cerkev s. Ožbalda pri Ponkvi posvetili. — Misijonski duhovni pri Celji prav pridno in z dobrim vspeham ljudske duhovne vaje ali misijone obhajajo. Može in žene iz Dolenskiga so s svojim spodbudnim obnašanjem še mene ginili. Tudi pri sv. Križu za dekleta, pri sv. Jurji za žene, v Kalobji za može so imeli imenovani mašniki eksercicije z velikim duhovnim pridam. Tolikiga joka kakor pri sv. Križu še nikoli nisim slišal; škoda de je bilo ondi za toliko (okrog 600) ljudi premalo spovednikov, ker nad 20 do 25 dolgih spoved na dan en spovednik ne more sprejeti. Na imenovanih krajih kakor tudi v Celji sim spazil, de misijon naj se pred eksercijami opravlja, de se terdi zidovi greha z bombami prederó, potem sabljanje svetih eksercij globočino serca presune. — Ljubljanske šmarnične opravila so nam prav dopadle, tudi na Štajarskim so bile po več krajih obhajane. Veliko imenitniga se je tudi pri duhovskih in učenških zborih obravnovalo. — Žitni in vinski pridelek nam je tod dobrotljivi Bog prav oblagoslovil, podzemljice so prav lepe in le malo gnjile; sadja pa ni; zelje so le pridni gosenic obvarovali.

**Iz Gorice** naznanuje prvi letnik ondotne spodnje djavne ali realne šole, de je bilo letas o koncu leta število 104 učencev v ondotnih 3 realnih šolah, ktere so bile 13. u. m. s slovesno sv. mašo in darilnim deljenjem sklenjene. Prihodnje šolsko leto se prične 3. listopada. Keršanski nauk se je učil po 2 uri v vsakim odredu. Slovenšina v dveh razdelinah v vsaki po 2 uri v tednu.

\* 29. kimovca. Včeraj smo obhajali na Kostanjevici slovesnost, ktera zastran svoje redkosti zasluži, de se s sledečimi versticami pozabljivosti otme. Dve nove maše ste bile ta slovesnost, ena novoposvečeniga mašnika O. Tadeja Gregoriča iz reda sv. Franciška ob 6, in druga je bila druga nova maša (sekundicije) visoko čast. g. Balanta Sela ob 10, v ravno taisti cerkvi, ravno taisti dan, in ravno to po moji misli, slovesnost znamenito dela. Cerkvnih svetičnost ne bom široko opisoval, bile so veselimu dnevu primerne. Sama na sebi že k pobožnosti vabijoča cerkve naša je bila v svojim naj goršim lepoticji; napravljena kakor zala nevesta, je ja pričakovala dveh ženinov. Veselo priterkovanje, vbrana godba in mično petje izurjenih pevcev je bilo obilno ljudstva k obema ss. mašama privabilo, ki je z mladim in starim mašnikom vred goreče prošnje za-se in za nju k Bogu pošiljalo.

Novi mašnik so rojeni v Sodrašci, in njihovi starši so se nakupili in preselili v Račo na Dolenskim. Oče so jim umrli, mati so pa neki bolni, in tako so le v sredi svojih redovnih bratov svoj nar slavnši dan obhajali.

G. Balant Sel so pa v Gradiški v Furlanji rojeni. Pod 00. Serviti so bili v svojim rojstnim mestu normalne šole končali, latinske nekaj v Liencu na Tirolskim, nekaj v Gorici, bogoslovne pa so v osrednim semenišu v Gradcu doveršili, in z dopušenjem Goriskiga škofa so bili 1806 v Šent-Andreju od lavantinskiga škofa mašnik posvečeni. Svojo prvo mašo so pri 00. franciškanih v Lankovcu na Štajarskim imeli, kjer bi bili tudi za kaplana ostali, ali Goriski škof so jih domú poklicali, ino jim kaplanijo Brumo zunej mesta Gradiške v oskerbnštvo izročili, ktero so celih 35 let neutrudeno z obilnim duhovnim vspeham oskerbovali. Šibkiga života in rahliga zdravja so se 1841 v pokoj podali in sedaj prebivajo v Gorici pri svojim hvaležnim stricniku, g. Balantu Selu, ker so bili njemu in še 3 drugim

sirotam po smerti svojiga brata, bivšiga pravdoznanskiga doktorja, od 1819 skerben nadomestiven oče. Bog jim povrača na starost dela ljubezni po hvaležnim stricniku in njegovi gospej Karolini, ktera na vsaki migljej pazita, de bi jim postregla.

Ko bi vsaki duhoven toliko hvaležne in dobroserčne zlahtnike, stricnike itd. imel, kakor jih imajo g. Balant, ne bilo bi se mu bati, kje in kako bo svoje zadnje dni v miru preživel, ko v toliko težavnim stanu onemaga. Ravno včeraj so 76 let spolnili; za toliko starost so zadosti zdravi, suhljasti, pa jako urni in gibčni, peli so gladko in krepko, in preč. O. Klar Vaskotti so v ginljivi pridigi zasluge povelicali.

Bog daj tudi novomašniku, O. Tadeju, de bi tudi on čez 50 let tako veselo v drugo novo mašo pel, kakor so jo mnogozasluženi g. Balant. O. Krotkoslav.

## Razgled po keršanskim svetu.

Na Dunaju je že od leta 1852 Marijna družba za odrejo pridnih dekel, ktera ima namen, zunanje keršence sprejemati, ki pridejo na Dunaj službe iskat in jih mnogih nevarnost obvarovati, ktere jim zlasti velikrat proté tudi od brezvestnih vdinovavek in lakomnikov. Ta družba je od svojiga začetka (1852) zastonj sprejela že 4000 keršence, jih do službe preživila, keršanskiga nauka in potrebnih ročnih del učila, jim službo dobila ter jim brez števila nevarnost odvernila. Njeno stanovališče je v Gumpendorfu šte. 557. — Družba sv. Severina na Dunaji je poslala kardinalu Reisach-u zahvalno pismo v Rim za posebno priljudnost in dobroto, s ktero je bil sprejel, je spremljal in odpravil romarje sv. Severina. — Časnika „Presse“ posebno mika, francosko duhovstvo obrekovati, kar mu je „Volksfr.“ že nekterikrat dokazal; „Presse“ pa se za to ne zmeni, temuč v eno mero dalje obrekovanja ponavlja. — Avstrijanska pogodba (konkordat) z Rimam ima tudi drugod dobre nasledke. Badensko in Virtsenbersko pogodovanje z Rimam v cerkvnih zadevah je blizo konca. Tudi Hessendarmstadt sklepa pogodbo. Ravno tako je Rim s Prusijo v dogovoru zastran nekterih škofij in mende tudi zavoljo rimskiga poročništva v Berlinu. — Govori se o napravi katoliškiga vseučiliša na Avstrijanskim za vso Nemčijo, v katerim bi se vse véde in učenosti v katoliškim duhu obravnovale. Nekteri mu Solnigrad odmenjujejo. Utinam! — Iz Skadara se piše v „Agr. Z.“, de so berž ko so vojne v to mesto prišle, jeli turke strahovati, kteri so katolicanam silo in krivice delali. 300,000 piastrov morajo škadarski turki plačati za škodo, ki so jo cerkvi in semenišu naredili. 15 naj nevarniših deržin bo v Azijo pregnanih. — V Feldkirchnu na Tirolskim je nova učilnica in odrejlilnica napravljena, ktere vodniki bodo 00. jezuiti. — V Pešti vstanovljeno katoliško društvo sv. Štefana ima že 3600 družnikov in je izdalo že 525 različnih del. — Iz Sibinja (Hermanstadta) se piše „Volksfr.-u“, de je v bližnji okrajni Holzmengen več deržin iz tako imenovane evangelske v katoliško cerkev prestopilo. — V Bosni in Hercegovini, kakor se piše „Zagr. listu“, je bilo pred 50 — 60 leti le kake majhne tavžente katolicinov, zdaj pa jih šteje že 164,000. V Albanii pa se je v ravno tem času znizalo katolicanstvo od 700,000 na kakih 50—60 tavžent. Znanci ondotniga stanú pripisujejo iz velikiga dela to nasprotje temu, ker v Albanii domačih duhovnov primanjkuje, ptujci pa, de jezika in tudi potreb ljudstva tako dobro ne vedó. Bosna s Hercegovino pa ima domače pastirje, ki vedo prav, jezik, potrebe in nevarnosti ljudstva in mu s svojo gorečnostjo veliko ložej tudi pomagajo. Že to leto so zlasti s prizadevanjem prečast. škofa, O. Marjana Šunjica 6 novih duhovnij napravili. — Badenski nadškof zmed dveh pastirskih listov v enim budijo k milošinji za mladenško semenišče, v drugim, kakor je bilo že rečeno, k pomoči za zanemar-

jene otroke. — Na luteranskim Svedskim se zmiraj pogostnisi sliši od mas za duše v vicah, desiravno so luterani vice zaverгли. — V Berlinu so nekiga vrednika obsodili, de mora 25 tolarjev globe plačati, ker je katoliško duhovstvo zasramoval; ako bi ne imel s čim plačati, bo 14 dni zapert. — V Izlebu (Eisleben), rojstnim mestu Luter-Martina, misli družba sv. Bonifarcja zidati katoliško cerkev in vstanoviti katoliškiga duhovna. — V Rimu so sv. Oče zapovedali, de bodo v razločnih mestnih razdelkih zaporedama misijone za ljudstvo imeli. De se zamorejo tudi delavci vdeležiti, se začenjajo zjutranje Božje službe preiden se dan zaznava in se končajo preiden se delo začne. Posebno dopade sega, de se v dogovoru ali prepirama verske šege in nauki uterjujejo, kjer jih eden overguje, drugi zagovarja in brani. Vsako nedeljo je enaka pridiga, ker jezuiti ondi vedin misijon imajo. — 31. vel. serp. je v Rimu v cerkvi sv. Atanazija iz greške v katoliško cerkev prestopil Carjigradean Teogen Palatides; iz protestanstva pa so prestopi prav pogosti; nekaj mescev sem veliko vojakov tujih polkov prestopa. 00. Ligorjanci so jih že nad 80 sprejeli. Tako tudi po družih mestih. — V Turinu se prederzne neki list celo sv. Očetu očitati, de niso dosti domorodnih misel, ker v njih državi tudi ptuji derzavini. Sicilijanci, Neapolitanci, Francozi visoke derzavne službe imajo. Kaj neki domisljeavninu in prederzninu casnikarju po glavi ne bréde? — Na Francoskim je 35 milijonov 931,082 katolicánov, 480,507 kalvinecov, 267,825 luteránov, 73,975 izraelecov, 30,000 drugih vercov. — Neapolitansko: Lažnjivi časniki se zmiraj lazejo čez to kraljestvo; govore od nepokoja, kteriga ni; izmislujejo kralju neusmiljenosti, de bi njega pošteniga oni nepošteni pred svetam kakor neusmiljeniga razodeli. Tako se je „Corresp. Ital.“ zlagala, ko se je kraljeva derzina v cerkev peljala, de je hotel neki ubožec kralju prošnjo podati, de so ga pa stražni častniki s sablami odgnali. Enake lazi so pač pripravne, nar bolj usmiljene vlade počerniti. Resnica pri ti dogodbi pa je ravno nasprotna: Kralju je bilo nekaj prošinj ponudenih, ktere je tudi milostljivo sprejel. Prilika k temu pa je bila, ker je bil en konj padel in je množica ljudstva prihitela, mu kviško pomagat. — Anglesko: Robert Grosvenor je katolicánam angleskim neki nasvetoval, de naj bi v Londnu 100 novih katoliških cerkev zidali, k čimur bo potreba okoli 5 milijonov gold. Plemeniti Lord ne dvomi, de bi se znesek utegnil nabrati. Vojvoda iz Betforta in marki z Westminstera sta že vsak po 100,000 gold. darovala. — Rusovsko: Neki jezuit Gagarin (po rodu Rus) je spisal bukve: „La Russie sera-t-elle catolique“, t. j. Ali se bo Rusovsko pokatolicilo? ktere veliko hrupa delajo. Spisavee to zanesljivo terdi. — V okrajni Ruang-Si v Kongkongu je bil 29. sveč. t. l. misijonar Chazdelaine (Sadlén) na povelje mandarinovo ob glavo djan. Njegovo glavo so nejeverniki na drevo obesili in je bila otrokam v igračo, kteri so se dolgo s tem kratkočasili, de so jo z drevesa zbijali. Jetra in serce so divjaki na pol kuhane požerli, ker imajo gerdo vražo, de jih potlej ne more nikdo raniti; kaj pa de se je z drugim truplam zgodilo, se ne vé. Nekimu kristjanu se je vsrečilo, mučencovo glavo skrivaj odnesti. Z njim sta marterstvo terpela tudi mlad človek Laurent, ki je bil ravno kersen, in mlada 23letna kristjana.

## S l o v s t v o.

„Sveti zakon, kaj je, od kod in pa ktere dolžnosti de naklada“, dobrih 10 pól obsežne bukvice, spisane po g. Likar-ji, so ženinam, nevestam in zlasti vsim zakonskim toliko potrebniši, ker enacih bukev dosishmal še nismo imeli v svojim jeziku. Ako se pomisli, kako žalostno in lahko silno pregrešno in pogubljivo je življenje mnogih zakonskih, kteri svojih dolžnost ne poznajo, bi bilo pač želeti, de bi

imenovane bukvice vsi zakonski zvesto prebirali ali si jih prebirati dali. Od kod je nar veči nesreča, če ne od tod, ker zakonski svojih dolžnost prav ne spolnujejo? Poterjeno so te bukvice od ljubljanskiga in lavantinskiga škofijstva, natisnjene pa v Celovcu pri Leon-u.

Magazin für kathol. Kirchenrecht mit besonderer Rücksicht auf Oesterreich, im Verein mit Gelehrten v. E. Frhrn. von Moy de Sous, Prof. des Kirchenrechtes in Innsbruck. Izhajal bo vsacih 14 dni zvezek z naj manj 4 polami v veliki osmerki ali leksikonski veličini. Letna cena 6 gld. — Več škofov ta časnik priporoča, ki se ga bodo znani učeni, kakor Fessler, vdeleževali.

## Drobtine.

Dosti ljudi si ne mara ravno s tem ves blagoslov ali žegen pri svojih delih zapravi, ker se v cerkvi spoštljivo ne obnašajo ali pa kje stojé kakor stebri brez molitve in brez svetih misel. „Pervi kristjani“, piše sv. Janez Zlatoust, „so hodili v cerkev kakor v dvor velikiga kralja, kjer so angeli njegovi služabniki, kjer so nebesa odperle, kjer Kristus sedi na tronu, kjer je vse napolnjeno z nevidnimi duhovi“.

Pušavniki Tebajske samote v Egiptu so hodili v cerkev po dolgih in težavnih potih, v cerkvi pa so se obnašali kakor angeli v človeški podobi. Nobeden ne glasú ni čehnil. Tudi kašljanja in herkanja so se varovali, kolikor koli so mogli, še zdihovanje so zaterali, ker to bi bilo zamoglo druge v molitvi motiti. Slišal se je edino le glas mašnika, ki je Gospodu Bogu molitve in nar svetejši Dar daroval.

## Mili darovi.

Za afrikanski misijon.

Iz dobrega serca 1 cekin, to je: 4 gld. 30 kraje. — Od neznaniga iz Tersta 2 gold. — Bratovskiga denara 1 gold. — Neznani dobrotnik pripomoček k odreji odkupitevniga zamurca J. K. v srebru 50 gld. — Duhovnjica M. D. v Kalohji 5 gold. (pridavek za odkupljenje Maksimilijana Celjanskiga). —

Za Semičane s točo poškodovane.

G. J. O. Lep. 5 gold. — Neznani dobrotnik 5 gold.

Za misijon gosp. Olivieri-a.

Duhovnjani M. D. v Kalohji 6 gold. —

## Pogovori z gg. dopisovalci.

J. P., hlapeu v Š: Kdor želi v misijon v Afriko iti, mora kako rokodelstvo znati, p. zidarstvo, kovaštvo, tesarstvo, sicer misijonu ni pomagano. Vediti je tudi, de misijona stane silo denara, preiden koga do Hartuma pripravi, in bi bila velika škoda, ako bi potem taki človek ne bil misijonu v prid. — To je sploh takim preudariti, ki na to mislijo. — G. L. D. — ondi: Posebno hvalo! Bomo skusili skorej spolniti. — G. B: Bog plati za spise! — G. V: Si placet sic? Drugo bomo poskerbeli.

## Duhorske zadeve.

V ljubljanski škofii so naslednje duhovnije izpraznjene:

Podfara ali lokalija Hotič v Moravški, fara Lesce v Radolški dekanii, in ekspozitura Ternje v Slavinski fari (s smer-tjo g. Fr. Praha 13. u. m.) Prošnje, za prvi dve do vis. c. k. deželne vladije, za poslednjo do visokočast. škofijstva, se oddajajo v 6 tednih verstama od 5., 11. in 16. u. m. v knežje-škofijski pisarnici.

**Popravek.** V spremembe posled. Danice se je vrnila pomota, ki prosimo, de naj se takole popravi: G. Venc. Pehare v Sent-Juri, Jož. Golob v Predasel, Štef. Perjatelj v Sent-Kanejan pri Turjaku.